

Roofvogelshows/demonstraties GLK-standpunt

Aanleiding

Bij Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK) vinden roofvogeldemonstraties plaats met onze toestemming. De demonstraties vertellen iets over wat er zich vroeger zoal op de Gelderse landgoederen afspeelde. Roofvogels werden in het verleden, maar incidenteel ook nu nog (bijv. Schiphol om ganzen te verjagen) ingezet voor de jacht en schadebestrijding. In die gevallen is sprake van valkerij (zie kader).

Veel roofvogeldemonstraties hebben feitelijk niets met valkerij te maken omdat er niet wordt gejaagd, wat het primaire doel van valkerij is. Valkerij met Havik en Slechtvalk kan alleen na het volgen van een 2 jarige opleiding en met een ministeriële vergunning (valkeniersakte) , waarvan er totaal maar 200 beschikbaar zijn. In 2013 is de valkerij geplaatst op de Nationale Inventaris Immaterieel en Cultureel Erfgoed Nederland. Door diverse organisaties wordt bezwaar aangetekend tegen deze demonstraties omdat het niet het natuurlijke gedrag van de dieren laat zien, de dieren niet goed behandeld worden, ontsnapte dieren kruisen met inheemse soorten, het alleen om het financiële gewin gaat en mensen geïnspireerd zouden kunnen worden om op illegale wijze aan roofvogels te komen .

Geschiedenis (bron Wikipedia)

Keizer Frederik II , zelf een enthousiast valkenier, heeft in de 13e eeuw een standaardwerk over de valkenjacht geschreven: De Arte Venandi cum Avibus (Over de kunst van het jagen met vogels). In de Lage Landen ontwikkelde de valkerij zich in Kempische Brabant, gelegen op de trekroute van de slechtvalk. In Arendonk zou al vanaf de 10e eeuw sprake zijn van valkenvangst. Vlak over de grens in Nederland ontwikkelde de valkerij zich in Valkenswaard, Leende en Leenderstrijp vanaf de 16e eeuw. In de 17e, 18e en 19e eeuw waren Valkenswaardse valkeniers werkzaam aan bijna alle Europese vorstenhoven, waar de valkenjacht een geliefd tijdverdrijf was. Met de Franse Revolutie en de modernisering van de 19e eeuw kwam ook het einde van de valkerij. De laatste Valkenswaardse valkenier was Karel Mollen, die leefde van 1854-1935. Tegenwoordig wordt de valkerij vooral bedreven door mensen in hun vrije tijd. Maar beroepsvalkeniers worden steeds meer ingezet ter bestrijding van overlast van grote aantallen vogels, bijvoorbeeld op industrieterreinen. Ook geven zij roofvogeldemonstraties, roofvogel- en valkerijworkshops om zo het oude ambacht levend te houden.

Standpunt

Voor GLK is valkerij een oud ambacht. Roofvogeldemonstraties laten elementen van dit oude ambacht zien die, mits professioneel uitgevoerd, een educatief functie hebben en de beleving van bezoekers aan de kastelen kan vergroten. Derhalve biedt GLK ruimte aan organisatoren om hun demonstraties daar te vertonen. De inkomsten uit roofvogeldemonstraties zijn voor het GLK zeer beperkt en ondergeschikt aan de inkomsten uit het reguliere bezoek aan onze kastelen. GLK dient zich te houden aan de vigerende wet- en regelgeving. In het geval van roofvogels zijn onder meer de bepalingen uit artikel 13 van de Flora- en Faunawet relevant. Deze verbiedt het bezit van beschermde inheemse en uitheemse diersoorten als deze in de vrije natuur zijn geboren. In het geval van roofvogelshows gaat het om dieren die in gevangenschap gefokt zijn. Zodoende zijn roofvogeldemonstraties niet in strijd met de wet- en regelgeving. Mocht de wet- en regelgeving hieromtrent wijzigen, dan zullen wij de gevolgen daarvan vanzelfsprekend effectueren in ons beleid. Vanwege het feit dat uilen nachtdieren zijn en de shows in de regel overdag worden gehouden, streeft GLK ernaar het gebruik van deze dieren tot een minimum te beperken. GLK werkt alleen samen met professionele valkeniers die goed op de hoogte zijn van de geldende wet- en regelgeving en die aantoonbaar (bijv. via een keurmerk als opgenomen in de bijlage) naar het publiek in staat zijn het belang van bescherming van de inheemse roofvogels uit te leggen. Daarmee hebben zij een belangrijke educatieve functie. Een algemeen keurmerk voor roofvogeldemonstraties ontbreekt.

Naast wettelijke en ecologische kaders houdt GLK ook de maatschappelijke discussie nauwlettend in de gaten en kan zij, wanneer daar aanleiding voor is, haar standpunt ook op basis hiervan bijstellen.

Voorbeeld keurmerk. Een breed gedragen keurmerk ontbreekt.

Erkend bedrijf Valkeniers Diensten

Dit is een gedragscode van een groep valkeniers om de kwaliteit van hun werkzaamheden te garanderen, alsmede het welzijn van de vogels die zij inzetten.

- Vogels dienen tijdens demonstraties altijd **VRIJ** te worden gevlogen. Niets aan de lange lijn, touwtjes e.d. om welke reden dan ook. De kern van roofvogel demonstraties ligt in het educatief aspect ervan. Vogels die tijdens demonstraties geen vrije vluchten kunnen tonen bieden niets educatiefs en vormen een belediging voor zowel ons vak als beroepsvalkenier als voor de vogel(soort) in kwestie.
- De locatie waar een demonstratie moet worden gerealiseerd moet passen bij de leefwijze van de vogels. Ongeacht commerciële belangen horen roofvogel demonstraties bijvoorbeeld niet thuis op een kermis.
- Statische demonstraties (waarbij vogels tentoon worden gesteld en niet daadwerkelijk worden gevlogen) mogen worden gegeven indien dit puur een educatief doel dient (bijv. op scholen e.d.). Statische demonstraties op braderieën, markten e.d. waar veel stressfactoren voor de vogels aanwezig zijn, vormen soms een probleem voor het welzijn van de vogels. Dergelijke aanvragen dienen dan ook niet te worden gehonoreerd tenzij de vogels staan opgesteld op een rustige locatie waar stress factoren zijn uitgesloten.
- Aaien van roofvogels/uilen door het publiek, dient te worden vermeden en zeker niet te worden gestimuleerd door de valkenier in kwestie.
- Tijdens demonstraties dient het publiek altijd duidelijk te worden gemaakt dat roofvogels- en uilen GEEN huisdieren zijn! Dit kan gebeuren door een simpele toevoeging aan de tekst die u benut om uw publiek voor te lichten over uw vogels tijdens de demonstratie.
- Het welzijn van de vogels dient voorop te staan. Niet alleen tijdens demonstraties, maar ook voor wat betreft hun huisvesting op de thuislocatie alsmede het vervoer van de vogels naar locaties waar beroepsactiviteiten met de roofvogels worden uitgevoerd.
- De bedrijven dienen zichzelf te conformeren aan de Nederlandse of Belgische wetgeving (waar van toepassing) en dus volledig aan de door de wetgever gestelde eisen te voldoen voor wat betreft bedrijfsbeleid en legaliteit van de roofvogels/uilen.
- Het vliegen van de vogels dient te geschieden met vliegriemen of vergelijkbare riemen waaraan de vogel zich niet kan verhangen. Tevens dienen alle vogels tijdens de vrije vlucht te zijn voorzien van een naamplaatje met daarop duidelijk leesbaar het telefoonnummer en de naam van de eigenaar.
- Als andere vogels los worden gevlogen dienen er geen andere roofvogels onbeschermd op het terrein te zijn geplaatst. Dit omdat het risico bestaat dat de los vliegende vogel een vogel slaat die ergens staat opgesteld.
- Indien van zogenaamde imprint vogels gebruik wordt gemaakt, dient het uitzonderlijke gedrag van deze vogel altijd te worden verklaard naar het publiek toe. Een concept tekst hiervoor dat u kunt benutten zal u worden toegezonden nadat uw aanmelding is goedgekeurd.
- Telemetrie dient voorhanden te zijn en waar nodig te worden gebruikt. Telemetrie bestaat uit een zender en ontvanger. Deze wordt benut om een eventueel weggevlagen vogel weer terug te vinden. Bij sommige roofvogelsoorten dient

telemetrie altijd worden benut. Roofvogel soorten die hieronder vallen zijn de valken soorten, uilen, Haviken- en Arenden.

- De gebruikte materialen dienen in goede staat te verkeren.
- Vogels die op welke wijze dan ook niet in goede conditie verkeren dienen niet te worden benut. Een vogel die een pen aan het vervangen is vanwege het rui proces, kan niet worden gezien als een beschadigde vogel en mag dus worden benut.
- De presentatie dient **feitelijke** informatie te bevatten. **GEEN** broodjes Aap verhalen dus, tenzij onderbouwd met feiten. Kennis van zaken dient dus te worden overgebracht. De nodige dosis humor mag uiteraard worden toegepast zolang de voorlichting naar het publiek toe op kennis en feiten is gebaseerd.
- Onnodige risico's voor zowel het publiek als de vogels dienen te worden vermeden.
- Het valkeniersbedrijf dient een bedrijfs aansprakelijkheids verzekering te hebben afgesloten en een bewijs hiervan te overleggen.
- Het bedrijf dient te zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel (handelsregister) en in het bezit te zijn van een BTW nummer.
- Een nieuwe aanmelding van een bedrijf dient te worden goedgekeurd door twee bij EBVD aangesloten valkeniers bedrijven. Nederlandse bedrijven zijn hiervan uitgezonderd indien de eigenaar van het bedrijf een valkeniers akte op zijn/haar naam kan overleggen.
- Het bedrijf dient representatief te handelen namens de gehele groep beroepsvalkeniers en dient de valkerij als geheel in reputatie geen schade toe te brengen. Dit betekent dan ook dat we altijd spreken over een roofvogel demonstratie en NIET over een valkerij demonstratie.

Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.